

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 879/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

10/2010. (I. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2009. október 12-én előterjesztett **panaszát** a 2010. január 6-án – dr. Kaltenbach Jenő elnök, testületi tag távollétében – tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos két 2009. október 12-én kelt, kézzel írt panaszbeadványát a Testület 2009. október 13-án érkeztette. A panaszos ezekben leírja, hogy 2009. szeptember 17-ei keltezéssel kapott korábbi, a rendőrséghez benyújtott panaszbeadványára rendőrségi választ, amely álláspontja szerint iratellenes, és bejelentésével csak részben foglalkozott.

A panaszban ugyanis leírta azt is, hogy 2009. augusztus 1-jén 9 óra 15 perc körül tett bejelentése alapján, azzal a megkeresett rendőr nem kívánt foglalkozni, hanem a bíróságra irányította és a panaszos hiába próbálta meggyőzni, hogy ez rendőrségi hatáskörbe tartozó kérdés. Később újra megkereste a rendőrséget, és akkor elfogadták a panaszos kérését. Az első esetben történt elutasítás miatt fordult a rendőrséghez panasszal, azonban arra érdemben nem kapott választ, ezért kérte a Testület vizsgálatát, „hogyan ilyenek ne forduljanak elő a panaszbejelentőkkel szemben”.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) A panaszos másik, szintén 2009. október 12-én kelt beadványában egy 2009. április 13-án érkezett panaszával kapcsolatban sérelmezi, hogy arra semmilyen rendőrségi választ nem kapott. Megjegyezte, hogy nem ez az első eset, hogy nem foglalkoznak a beadványával.

3) A beadványokban foglaltak pontosítása érdekében a Testület megkereste a panaszost, aki válaszlevelében az alábbi kiegészítéseket tette.

A 2009. augusztus 1-jei bejelentésében azt sérelmezte, hogy a 107-es segélyhívószámon tett kérésével a bírósághoz irányították (és csak egy későbbi bejelentése alapján tettek eleget a kérésének.)

A 2009. július 1-jei beadványára augusztus 6-án kelt választ kapott, azonban ezt „nem fogadta el”, és ezzel szemben is panasszal élt 2009. augusztus 18-án. Erre a rendőrség 2009. szeptember 1-jén kelt válaszában reagált.

2009. augusztus 1-jén 11 után bejelentést tett a XIV. kerületi rendőrkapitányságon, amire nem kapott választ. Ebben a 107-es hívószámra tett – korábban már hivatkozott – bejelentésének elutasítása kapcsán élt panasszal. (2009. augusztus 3-án írásban nyújtotta be panaszát a Teve utcában.)

A panaszos leírta, hogy 2008. december 14-én 13 óra körül is kívánt írásos feljelentést benyújtania a XIV. kerületi rendőrkapitányságon, azonban azt nem vették át, és arra választ is csak jelentős késéssel kapott. E miatt 2009. március 4-én élt panasszal. Az erre született, 2009. április 4-én kelt rendőrségi válasz egyetértően hivatkozik a XIV. kerületi rendőrkapitányság megállapításaira. Ezt a panaszos felháborítónak tartotta, ezért 2009. április 13-án panasszal élt, melyben felsorolta észrevételeit.

A panaszos utalt arra, hogy a 2008. július 28-ai és 2008. augusztus 30-án kelt rendőrségi határozatok már „megállapították a XIV. kerületi rendőrség részéről a törvénysértéseket”. Ennek ellenére – a panaszos szerint – folytatódnak a törvénysértések, ennek megállapítására kérte a Testületet.

Előadta, hogy a rendőrség minden kérelmét elutasítja, és közben kiskorú gyermekével 2008. november 1-jétől folyamatosan szünetel a kapcsolattartás. Ezért szerinte hivatalból kellene eljárást lefolytatni „a törvénysértőkkel szemben”.

II.

A Testület a panaszos által hivatkozott korábbi beadványok és az arra született rendőrségi válaszok tartalmát időrendben az alábbiakban foglalja össze.

1) A 2008. július 28-án kelt, Budapest rendőrfőkapitánya által hozott határozat a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XIV. Kerületi

Rendőrkapitányság eljárása miatt benyújtott panaszt elutasító elsőfokú határozatot megsemmisítette, és utasította a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a panaszos feljelentéseit a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján bírálja el. Az indokolás kifejti, hogy a feljelentések alapján büntetőeljárást kellett volna indítani, nem válaszlevelet írni, ezért a mulasztás miatt benyújtott panasz helytálló volt. A panaszt a kerületi kapitányság vezetője a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) és 93/B. § (1) bekezdése alapján, közigazgatási hatósági eljárásban bírálta el. A BRFK határozatának megállapítása szerint a kérdéses beadványt nem az Rtv., hanem az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Eutv.) 141-143. §-ai alapján, válaszlevélben kellett volna megválaszolni. Azonban a másodfokú határozatban foglalt kötelezésre tekintettel a válaszlevél a továbbiakban tárgytalan, a Be. szerinti eljárás megindításával a jogsérelem elhárult.

2) A Budapest rendőrfőkapitánya által 2008. augusztus 30-án hozott határozat szintén megsemmisítette a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vonatkozó határozatát. Az elsőfokú határozat ugyanis az Rtv. szerinti panaszként bírálta el a panaszos beadványát, holott az részben a Be., részben az Eutv. szerinti panasznak felelt meg, tehát elbírálására is a vonatkozó szakaszokat, és nem az Rtv. szabályait kellett volna alkalmazni. Mindezek alapján a másodfokú határozat kötelezte a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a panaszt a Be. és az Eutv. alapján bírálja el.

3) A panaszos 2008. december 14-ei panaszlevelét a XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője az Eutv. alapján – 2009. január 11-én keltezett – levélben válaszolta meg. Ebben ismertetik a panaszt, miszerint a panaszos december 14-én 13 óra körül feljelentést kívánt tenni, azonban az írásos anyagot nem vették át tőle, mert az ügy bíróságra tartozik.

A vizsgálat megállapítása szerint a kérdéses időben szolgálatot teljesítő rendőrök az „érvényben lévő gyakorlat” alapján jártak el, vagyis a panaszos beléptetésének indokoltságát ellenőrizve előbb az objektumőr telefonon közölte az ügyeletessel a bejelentés tárgyát. Az ügyeletes ezt követően, ha nem szükséges rendőri intézkedés, ügyintézés, megadta a szükséges jogi felvilágosítást, melyet továbbított a panaszos felé.

A válaszlevél szerint a panaszolt esetben megfogalmazott problémát mérlegelve a kapitányságvezető megfelelően átalakította „ezt a rendszert, hogy a jövőben hasonló eset ne fordulhasson elő”. Tájékoztatatta továbbá, hogy a feljelentése alapján milyen számon van folyamatban büntetőeljárás.

4) A panaszos 2009. március 4-én a Budapest Rendőrfőkapitányának írt levelében a 2009. január 11-én kelt válaszlevéllel kapcsolatban élt panasszal, mivel szerinte a „levél iratellenes, és a valóságtól eltér”. Álláspontja szerint a levelet határozati

formában kellett volna elbírálni, hiszen csak így biztosított számára a jogorvoslat lehetősége, és a levél nem tér ki arra, hogy a 2008. december 14-én írt feljelentésével „mit tettek”, hiszen a válaszlevélben hivatkozott büntetőügy a 2008. augusztus 14-én írt feljelentésével foglalkozik.

Kifogásolta a panaszos azt is, hogy a 2009. január 11-én keltezett levelet csak 2009. február 19-én adták postára. Előadta, hogy nem először fordult vele elő, hogy a XIV. kerületben nem vették át a beadványát, holott a Teve utcában mindig átveszik az iratokat. Ilyen eset történt 2008. augusztus 14-én, 2008. november 1-jén, 2008. december 14-én, 2009. február 20-án, 2009. február 25-én, mikor is végül a Teve utcában tudta érkeztetni a dokumentumokat.

5) A BRFK hivatalvezetőjének 2009. április 6-án kelt levele a panaszos észrevételeire közli, hogy a büntetőeljárás a 2008. december 14-én benyújtott feljelentése alapján folyamatban van, a panaszát pedig a kerületi rendőrkapitányság jogszerűen kezelte az Eutv. – és nem az Rtv. – szerinti panaszként. A válaszlevél a kerületi rendőrségi levél keltezése kapcsán elnézést kér a panaszostól, ott elírás történt.

6) A panaszos 2009. április 13-án kelt és a BRFK Hivatalánál aznap érkeztetett levelében „panasszal élt” a BRFK hivatalvezetőjének 2009. április 6-án kelt levelével szemben, álláspontja szerint az „törvénysértő”. Kifogásolta, hogy nem állapították meg az objektumör és az ügyeletes felelősségét azért, hogy őt elutasították. Leírta, hogy a 2008. augusztus 14-ei feljelentésével kapcsolatos a hivatkozott, folyamatban lévő büntetőeljárás (ez gépkocsijával kapcsolatos ügy), és nem a 2008. december 14-én leadott feljelentése alapján folyik az eljárás (ez utóbbi a gyermekláthatást érinti). A levélben kéri, hogy panaszát „az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

7) A panaszos bejelentését 2009. július 1-jén a BRFK Hivatalának Panaszügyi Csoportja jegyzőkönyvben rögzítette. Ebben a panaszos előadta, hogy a kérdéses napon 9 óra 5 perckor bejelentést tett a 107-es hívószámra, rendőri intézkedést kért kapcsolattartás ügyében (az édesanyja nem tett eleget a bírósági ítéletben foglaltaknak, és nem adta át a gyermeket láthatásra).

A hívás során megígérték, hogy intézkedni fognak, azonban egy óra múlva, újabb fél óra elteltével, majd újabb fél óra múlva tett hívására is csak azt közölték, hogy intézkednek, várjon türelemmel. Az utolsó hívást követően pár perc múlva valóban a helyszínre értek a rendőrök. A panaszos előadta, hogy problémát okoz számára, hogy a rendőrök csak jelentést tudnak írni, „nincs semmi joguk”, és a jelentést is csak a gyámhivatalon keresztül tudja beszerezni. Kérte az ügy kivizsgálását, hogy miért kellett két óra hosszát várnia a rendőrökre.

8) A panaszos 2009. augusztus 1-jén kelt panaszában sérelmezte, hogy aznap 8 óra 55 perckor megjelent kapcsolattartás céljából, azonban 9 óra 10 percig hiába várt, és hiába csöngetett. Rendőri segítséget kért, és 10 óra 20 perckor megérkezett két rendőr.

Mivel a kapcsolattartás a másik fél együttműködése híján 2008. november 1-je óta szünetel, és mivel a gyámhatóság a számtalan megkeresés ellenére 9 hónap után sem tett érdemi intézkedést, kérte, hogy a rendőrség igazolja részére, hogy a kérdéses rendőrök hívására a helyszínen megjelentek.

9) A panaszos 2009. augusztus 3-án a BRFK Panaszirodáján érkeztetett beadványában a 2009. augusztus 1-jén elmaradt kapcsolattartás miatt tett panaszt, miszerint 9 óra 15 perc körül hívta a 107-es segélyhívószámot, mert az édesanya nem teljesítette a gyermek átadásának kötelezettségét. Azonban az illetékes megtagadta a rendőri intézkedést, és közölte, hogy ez bíróságra tartozik. A jelvéyszámát a panaszos kérésére sem közölte, és nem tudta meggyőzni arról, hogy rendőri intézkedésre van szükség.

A panaszos megjegyezte, hogy nem ez az első eset, 2009. július 1-jén 12 óra 38 perckor is tett bejelentést, amire még nem kapott választ.

10) A BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője – 2009. augusztus 6-ai levelében – az Eutv. alapján válaszolta meg a 2009. július 1-jei rendőri fellépés kapcsán tett panaszt, és megállapította, hogy a rendőri intézkedés jogszerű és szakszerű volt, további intézkedési kötelezettség nem állt fenn. A késedelemmel kapcsolatban a levél közölte, hogy a panaszosi bejelentést megelőzően, rövid időn belül összesen hat hívás érkezett, amelyek rendőri intézkedést igényeltek, továbbá egyéb – nem bejelentésen alapuló – rendőri feladatokat is végre kellett hajtani ugyanebben az időben a szolgálatban lévő járőröknek, ezért az ügyeletes csak 10 óra 56 perckor tudta kiküldeni a gépkocsizó járőrpárost, akik végül a helyszínre érkeztek, és jelentést írtak az esetről.

A levélben tájékoztatják a panaszost, hogy a rendőri jelentéseket megküldték az illetékes gyámhivatalnak.

11) A panaszos 2009. augusztus 18-án beadványt nyújtott be, melyet a BRFK Panaszirodája aznap érkeztetett. Ebben a panaszos sérelmezte, hogy az Eutv. alapján megválaszolt levél számára jogorvoslati lehetőséget nem biztosít, továbbá érdemben is kifogásolta a tájékoztatást. A budapesti rendőrfőkapitány nyilatkozatára hivatkozott, miszerint átszervezés folytán már nagyszámú bejelentést is kezelni tud a rendőrség, ezért nem találta elfogadhatónak, hogy neki két órát kellett várnia.

12) A BRFK Hivatala – miután az Eutv. szerinti eljárás határidejét egyszer meghosszabbította – 2009. szeptember 17-én kelt válaszlevelében vizsgálta a panaszos 2009. augusztus 3-án kelt beadványában foglaltakat, kitérve a panaszos később benyújtott panaszaira is.

A BRFK Központi Ügyeletének tájékoztatása szerint a panaszos 2009. augusztus 1-jén 9 óra 17 perckor és 9 óra 37 perckor tett bejelentést, és rögzítés után mindkettőt továbbították a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitánysága felé.

A levél megállapítja, hogy „a segélyhívást fogadó rendőr nem köteles szolgálati jelvéyszámának megadására”, mivel a hívóval „nincs közvetlen hatósági jogviszonyban, rendőri intézkedést nem foganatosít”.

Mindezek alapján a levél megállapította, hogy a Központi Ügyelet részéről jogsértés nem történt.

A beadvány elbírálásával kapcsolatban a levél idézi az Eutv. és az Rtv. vonatkozó rendelkezéseit, majd megállapítja, hogy a 2009. július 1-jei panaszban foglaltak nem tartoznak „az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében szabályozott rendőri intézkedések alkalmazása körébe, ezért azt nem az Rtv. 93/B. § (1) bekezdése alapján – közigazgatási eljárás keretében hozott határozattal – kell elbírálni, hanem az Eutv. vonatkozó rendelkezése alapján”. A levél megjegyzi, hogy a kerületi rendőrkapitányság levelében foglaltakkal tartalmi szempontból is egyetértenek.

A levél hivatkozik a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (3) bekezdésére, miszerint több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani. Ez alapján megállapítható, hogy a rendőrkapitányság helyesen mérlegelt a panaszolt esetben, amikor „először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést foganatosított”.

A levél végül rögzíti, hogy a kerületi rendőrkapitányság „a szükséges és lehetséges intézkedéseket megtette, jelenleg nincs olyan körülmény, melyből mulasztás lenne megállapítható”.

III.

1) A Testületnek először azt kellett vizsgálnia, hogy a panaszos által felsorolt eseményekből mely kérdésekre terjedhet ki az Rtv. 92. § (1) bekezdésével meghatározott hatásköre.

Az Rtv. hivatkozott bekezdése szerint a Testület annak panaszát vizsgálhatja, akinek az Rtv. „IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása... alapvető jogát sértette”. A vizsgálat megindításához az is szükséges, hogy az Rtv. 93. § (1) bekezdésben foglalt határidőt betartva forduljon az érintett a Testülethez: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.”

A Testület azonban az Rtv. IV. fejezetében található 11. § (1) bekezdés azon fordulata szerint, hogy a „rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”, a vizsgálati hatáskörét megállapíthatónak találja olyan esetekben is, ahol nem közvetlenül az Rtv. hivatkozott

fejezeteiben szabályozott intézkedés, mulasztás vagy fellépés miatt nyújtották be a panaszt, hanem egyéb, rendőri eljárásban megnyilvánuló jogszabálysértés miatt. Azonban ezt a kiterjesztő szabályt a Testület csak azon esetekre alkalmazza, kiegészítő jelleggel, ahol egyéb jogorvoslati lehetőség nem áll a panaszos rendelkezésére.

2) A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszos első (III. 1.) beadványában foglaltakkal kapcsolatban a Testület nem járhat el: a 2009. szeptember 17-én kelt rendőrségi levél az Eutv. szerinti panaszeljárást lezárta, amennyiben pedig a panaszos úgy gondolja, hogy tévesen ítélték meg úgy, hogy nem az Rtv. szerinti beadványról van szó, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerinti jogorvoslatot kereshetne.

A közigazgatás „hallgatásának” esetére – vagyis az eljárást lezáró, megfelelő közigazgatási határozat hiányára – a Ket. 20.§-a ad iránymutatást. Ennek (1) bekezdése szerint „a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben illetékességi területén köteles eljárni. Ha e kötelességének a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget, a felügyeleti szerv – kérelemre vagy hivatalból – soron kívül, de legkésőbb a tudomásszerzéstől számított öt napon belül kivizsgálja a mulasztás okát.”

A Ket. tehát biztosít jogorvoslatot: a panaszos a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság felügyeleti szervéhez fordulhatott volna, kérve, hogy az utasítsa a kapitányságot a panaszeljárás lefolytatására. Ez kellően hatékony jogorvoslati formát jelent, így a Testületnek a panaszeljárás lefolytatásának elmulasztását vizsgálni az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján sem volt lehetősége.

3) A panaszos sérelmezte a 2009. augusztus 1-jén tett bejelentésének elintézési módját a BRFK-nál, miután az esetet beadványai – lásd jelen állásfoglalás II. 8-9. pontjait – alapján a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitánysága is megvizsgálta és megválaszolta az Eutv. alapján (II. 10. pont). A BRFK válaszlevelében – II. 12. pont – szintén az Eutv. alapján folytatott vizsgálatot.

A panaszos által külön beadványban – I. 2. pont – sérelmezett további elem, a 2009. április 13-ai beadvány – II. 6. pont – mellőzésének vizsgálata szintén nem tartozik a Testület hatáskörébe. A Testület ugyanis nem felettes szerve a rendőri szerveknek, és a panasz ebben a kérdésben egy már az Eutv. szerint – két fokon is – megvizsgált ügyvel kapcsolatban sérelmezi újra a rendőrség eljárását úgy, hogy a korábbi panaszokhoz képest többtelemet nem tartalmaz. A Testület egyebekben utal az Eutv. 142. § (6) bekezdésére, miszerint a „korábbival azonos tartalmú, ugyanazon panaszos, illetőleg bejelentő által tett ismételt... bejelentés vizsgálata mellőzhető”.

A fenti eljárásokra szintén irányadóak a fentebb (III. 2. pontban) kifejtettek, miszerint a Ket. megfelelő jogorvoslati lehetőséget tartalmaz arra az esetre, ha – mint a panaszos állítja – ügyét a Ket. hatálya alá tartozó eljárásban kellett volna megvizsgálni, ám erre ténylegesen nem került sor.

A Testület tehát a panaszbeadványok ezen kérdéseiben is a hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

4) A panaszos a Testület felhívására benyújtott pontosító levelében részben újra hivatkozott a rendőri mulasztásokra, részben újabb eseteket jelölt meg, amelyeket azonban korábban előadott a – fentiek szerint lezárult – rendőrségi eljárásokban.

A panaszos előadásából megállapítható, hogy érdemi kérdése az, hogy a jogerősen részére megítélt kapcsolattartási jogának milyen módon szerezhethet érvényt. Ezzel kapcsolatban a Testület utal a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 16. § (3) bekezdésében foglalt szabályra, miszerint a „kapcsolattartásra vonatkozó döntés foganatosításáról – függetlenül attól, hogy a döntést a bíróság vagy a gyámhivatal hozta – a gyámhivatal gondoskodik”. Tehát rendőri fellépés is csak a gyámhatóság döntése alapján lehet jogszerű, mivel nem a rendőrség, hanem a gyámhatóság a panaszos által hivatkozott bírósági ítélet „végrehajtója”.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben hatásköre nem állapítható meg, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2010. január 6.

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag